

POUKA 8

Prvi deo: Pregled

Ključni tekst: Jevrejima 11,1

Središte proučavanja: Jevrejima 11; 1. Mojsijeva 15,6; Otkrivenje 14,6

Postoji priča o jednom kralju koji je imao sve što mu je bilo potrebno da bude srećan. A on ipak nije bio nimalo srećan. Zato je odlučio da krene na put oko sveta u potrazi za srećom.

Jednoga dana, dok je šetao šumom utučen i obeshrabren, začuo je pesmu jednog čoveka. Pesa je ispunila kraljevo srce radošću. Razmišljao je u sebi da, ako je njega pesma obradovala, onda je i srce onoga koji peva sigurno bilo puno radosti. Kralj se nečujno približio pevaču i sakrio se iza jednog žbuna da ga posmatra neprimećen. I zaista, taj čovek je delovao srećno. Kralja je zainteresovala njegova sreća i pitao se šta ga čini tako srećnim. Zato je odlučio da mu priđe i da sazna.

Kralj ga je upitao: „Šta ti imaš?“

Čovek se zbunio i nije znao kako da odgovori. Zamucao je: „Šta imam?“

„Da, šta imaš?“, ponovio je kralj. „Šta ti to imaš što te čini srećnim?“

Čovek je odgovorio: „Ova košulja je sve što imam.“

Kralj mu je ponudio pogodbu: „Daj meni svoju košulju, a je ću te zauzvrat učiniti bogatim.“

Čovek je pristao. Dao je kralju svoju košulju u zamenu za kesicu zlata i potom otišao. Kralj je obukao košulju i pošao nekoliko koraka, neprestano je dodirujući. Ali ništa se nije promenilo. I dalje nije bio srećan.

Pouka ove priče je u tome da sreća ne zavisi od onoga što posedujemo niti od nečega što je u nama samima. Kao što ćemo naučiti iz svedočanstva Božjeg naroda – onako kako je opisano u jedanaestom poglavlju Jevrejima poslanice, kao i u vreme posletka (Otkrivenje 14,12) – vera takođe ne počiva ni na čemu što je u nama.

Drugi deo: Komentar

Uvod: Kako funkcioniše proces vere? Da bismo odgovorili na to pitanje, posavetovaćemo se sa tri osnovna biblijska teksta o veri. Prvi tekst daje jedinu biblijsku definiciju „vere“ (Jevrejima 11,1), definiciju koju potvrđuju patrijarsi i heroji vere u Starom zavetu (Jevrejima 11,4–40). Drugi tekst pruža objašnjenje mehanizma vere kroz svedočanstvo Avrama, koji je otac opravdanja verom (1. Mojsijeva 15,6). Treći tekst je svedočanstvo „vere“ Božjeg naroda („svetih“) u vreme posletka (Otkrivenje 14,12).

Definicija vere (Jevrejima 11,1). Jevrejima 11,1 je jedini biblijski tekst koji definiše veru. Za Pavla, autora Poslanice Jevrejima, vera se sastoji iz dva elementa. Prvi element, „tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo“ (Jevrejima 11,1), odnosi se na poslednji događaj ljudske istorije – „drugi Hristov dolazak“, odnosno dolazak Božjeg carstva na kraju vremena, što je ujedno i „obećanje“ koje „starešine“ iz Starog zaveta „ne primiše“ (Jevrejima 11,39).

Drugi element vere jeste „dokazivanje onoga što ne vidimo“ (Jevrejima 11,1). Ovaj deo odnosi se na prvi događaj ljudske istorije – stvaranje sveta. Vredi primetiti da reč „vidimo“ (grč. *blepomenon*) u Jevrejima 11,1 upućuje na isto „vidimo“ (*blepomenon*) u

Jevrejima 11,3, koje se odnosi na stvaranje sveta. Drugim rečima, osnova vere počiva na dva događaja koja su u potpunosti pod Božjom kontrolom: Božjem stvaranju sveta i Hristovom drugom dolasku. Vera nas poziva da verujemo u proces stvaranja koji nismo videli (kome nismo prisustvovali) i da se nadamo još neostvarenom događaju Hristovog drugog dolaska (događaju koji još uvek nismo videli). Dakle, osnovno razumevanje vere zasniva se na ova dva događaja: stvaranje i nada u Hristov drugi dolazak. Sigurno nije slučajno da je ovaj obrazac događaja jasno prisutan i u samoj kanonskoj strukturi Svetog pisma. Biblija počinje stvaranjem (1. Mojsijeva 1,1–2,1), a završava se Gospodnjim dolaskom (Otkrivenje 22,20). Stari zavet svedoči o istoj strukturi: počinje stvaranjem, a završava se ili dolaskom Dana Gospodnjeg (Malahija 4,5), ili nadom u povratak iz vavilonskog ropstva u sabatnoj (oprosnoj) godini (2. Dnevnika 36,21–23).

Vredno je primetiti da se ovaj obrazac pojavljuje i na drugim mestima u Svetom pismu, kao što pokazuju sledeći primeri:

1. Prva knjiga Mojsijeva počinje stvaranjem, a završava se pogledom ka Obećanoj zemlji i, u krajnjem smislu, nadom u vaskrsenje, što se vidi u Josifovoj molbi da se njegove kosti iznesu iz Egipta prilikom izbavljenja Izrailja (1. Mojsijeva 50,24–26).
2. Takođe, Petoknjžje počinje stvaranjem, a završava se istom perspektivom Obećane zemlje i nadom u vaskrsenje (5. Mojsijeva 34,4–6).
3. Knjiga proroka Isaije počinje Božjim pozivom Nebu i Zemlji da budu svedoci Njegove žalbe protiv Njegovog naroda, a završava se stvaranjem Novog Neba i Nove Zemlje i nadom u večno bogoslužjenje otkupljenog čovečanstva od subote do subote (Isaija 66,22.23).
4. Knjiga Propovednika počinje stvaranjem (Propovednik 1,1–11), a završava se eshatološkim sudom (Propovednik 12,14).
5. Knjiga proroka Danila počinje kušanjem hranom, što aludira na prehrambene principe date po stvaranju (Danilo 1,12; uporedi sa 1. Mojsijeva 1,29), a završava se Hristovim drugim dolaskom, danom vaskrsenja „na svršetku dana“ (Danilo 12,13).
6. Jovanovo Jevanđelje počinje stvaranjem (Jovan 1,1–10), a završava se obećanjem Hristovog drugog dolaska (Jovan 21,22.23).

Vera Avramova. Božja mesijanska vizija nadahnula je Avrama da poveruje u svoju budućnost. Videvši zvezde na nebu kao ilustraciju božanskog obećanja, Avram je poverovao. Hebrejski glagol *he'emîn* („poverovati“) označava više od sentimentalnog ili intelektualnog procesa, kako se često izražava engleskim glagolom *to believe*. Takođe, „poverovati“ znači više od pukog pristanka na neki kredo ili versku „nauku“. U hebrejskom jeziku, „verovati“ ima i istorijski i odnosni smisao, što je naglašeno korenom *'aman* („čvrst, pouzdan“), posebno kada ide sa predlogom *be* („u, na“) uz objekat. Oslanjajući se na Boga, Avram je „poverovao“ da će imati potomstvo. Takvu veru Bog mu je „uračunao“ u „pravdu“. Bog je subjekt glagola „uračunao“ (*yekhasheb*), što potvrđuje i upotreba božanskog pasiva (*niphal*) istog glagola u istom smislu na drugim mestima (3. Mojsijeva 7,18; uporedi sa Psalam 106,31), gde je uvek Bog taj koji računa. To znači da je Bog „uračunao“ Avramovu veru kao da ima vrednost pravednosti.

Takva vera jeste pravda. Ljudski naponi i dela ne proizvode pravednost; pravednost je dar Božji. Tekst 1. Mojsijeva 15,6 dobija još potpuniji smisao u svetlu drevnih egipatskih verovanja u Avramovo vreme. U oba sistema pojmovi „uračunati“ i „pravda“ pripadaju pravnoj terminologiji, ali su u osnovi različiti. U starom Egiptu ljudska

pravednost je merena na osnovu sabiranja ljudskih dela i njihovog upoređivanja sa težinom božanske pravde (*Maat*). U tom sistemu, od ljudi se zahtevala božanska pravda, a njihova dela ili posedovanje pravednosti bili su uračunavani njima u korist ili na štetu. Nasuprot tome, Avramova pravednost se procenjuje na osnovu Božjih dela za njega. U biblijskoj perspektivi „pravda“ (*tsedaqah*) je specifično Božji kvalitet (Isaija 45,24; Danilo 9,7), i kao takva pravednost može biti samo Božji dar čoveku (5. Mojsijeva 6,25; 5. Mojsijeva 24,13; Isaija 45,24; Psalam 24,5). Ono što čini Avrama pravednim nije zbir njegovih dela nego njegova spremnost da se osloni na ono što je Bog učinio za njega (Rimljanima 4,2–4).

Vera svetih u vreme posletka. Najneposrednija primena kanonskog povezivanja Starog i Novog zaveta jeste povezivanje „zakona i jevanđelja“, koje Elen G. Vajt koristi da objasni naše „naročito“ ime („Odabrana Svedočanstva“ [*Selected Messages*], knjiga 2, str. 385. originala). Značajno je i to da je upravo na ovom povezivanju utemeljeno pravno usvajanje imena „Adventisti sedmog dana“ radi istorijskog osnivanja Adventističke crkve:

„Mi, dole potpisani, ovim se udružujemo u crkvu, uzimajući ime Adventisti sedmog dana, obavezujući se da držimo zapovesti Božje i veru Isusa Hrista“ („Pregled i Glasnik“ [*The Advent Review and Sabbath Herald*], 8. oktobar 1861. godine). Ova ispovest vere, očigledno, nalazi se i u apokaliptičkom tekstu Otkrivenja, tumačenom kao proročko upućivanje na svedoke biblijske istine poslednjih dana (Otkrivenje 14,12). U ovom stihu „sveti“ su opisani kao „oni koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“. Zakon i „vera Isusova“ znače više od prostog vršenja dela poslušnosti uz apstraktnu i duhovnu veru. Sintaksa ove rečenice zapravo sugerise da oba izraza pripadaju istoj istini, sa dva moguća značenja: poslušnost zakonu jeste vera Isusova; to jest, vera koju je imao sam Isus. Jer u biblijskom razumevanju, vera jeste pravednost (vidi 1. Mojsijeva 15,6). Ovo pomirenje „zakona Mojsijevog“ sa verom u Isusov dolazak obeležava poruku eshatološkog Ilije (Malahija 4,4–6) i čini samu misiju dva svedoka, koji predstavljaju svedočanstvo Starog i Novog zaveta (Otkrivenje 11,3–6).

Treći deo: Primena u životu

Savet za učitelja: Navedeni su neki predlozi koje možete da podelite sa svojim učenicima za izgradnju njihove vere i negovanje molitvenog života. Zamolite jednog dobrovoljca da pročita biblijski tekst i principe koji slede. Zatim razgovarajte o tim principima i pitanjima sa razredom.

Vežbanje vere (pročitati Matej 15,21–28)

Princip 1: Molite se i ponašajte se kao da je Bog čuo vašu molitvu i da je zaista odgovorio ili da će odgovoriti.

Princip 2: Prestanite da brinete o „stanju“ svoje vere ili o svojoj trenutnoj situaciji. Samo idite napred, uzdajući se u Boga.

Princip 3: Naučite da hodate sa Bogom i da držite Njegove zapovesti, čak i (naročito) ako vam ta poslušnost stvara nevolje (gubitak položaja, prijatelja itd.).

Pitanja za razgovor:

1. Šta znači imati istinsku poniznu veru u Boga?
2. Kako izgleda takva ponizna vera?